

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

11. prosinca 2007.(*)

„Ugovor o uvjetima pristupanja Europskoj uniji – Članak 58. – Pravo Zajednice –
Nepostojanje prijevoda na jezik države članice – Mogućnost primjene na pojedince”

U predmetu C-161/06,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 234. UEZ-a, koji je uputio
Krajský soud v Praze (Okružni sud, Češka Republika), odlukom od 10. ožujka 2006.,
koju je Sud zaprimio 24. ožujka 2006., u postupku

Skoma-Lux sro

protiv

Celní ředitelství Olomouc,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: V. Skouris, predsjednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas,
K. Lenaerts, A. Tizzano, predsjednici vijeća, R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta,
K. Schiemann, P. Lindh, J.-C. Bonichot (izvjestitelj), T. von Danwitz i A. Arabadjiev,
suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: J. Swedenborg, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 26. lipnja 2007.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Skoma-Lux sro, P. Ritter, *advokát*,
- za češku vladu, T. Boček, u svojstvu agenta,
- za estonsku vladu, L. Uibo, u svojstvu agenta,
- za latvijsku vladu, K. Bārdiņa i R. Kaskina, u svojstvu agenata,
- za poljsku vladu, E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko i M. Kamejsza, u svojstvu
agenata,
- za slovačku vladu, J. Čorba, u svojstvu agenta,
- za švedsku vladu, A. Kruse i A. Falk, u svojstvu agenata,

- za Komisiju Europskih zajednica, J. Hottiaux, M. Šimerdová i P. Aalto, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 18. rujna 2007.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 58. Akta o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike Europskoj uniji i prilagodbama ugovora na kojima se temelji Europska unija (SL 2003, L 236, str. 33., u daljnjem tekstu: Akt o uvjetima pristupanja) na temelju kojega je Češka Republika 1. svibnja 2004. postala država članica Europske unije.
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Skoma-Lux sro (u daljnjem tekstu: Skoma-Lux) i Celní ředitelství Olomouc (carinska uprava Olomouc, u daljnjem tekstu: carinska uprava), u vezi s novčanom kaznom koja je društvu Skoma-Lux izrečena za carinske prekršaje koje je ono navodno počinilo između ožujka i svibnja 2004., pokrenutog zato što carinska uprava na njega nije smjela primjenjivati propis Zajednice koji u *Službenom listu Europske unije* još nije bio objavljen na češkom jeziku.

Pravni okvir

Pravo Zajednice

Akt o uvjetima pristupanja

- 3 Akt o uvjetima pristupanja sastavni je dio Ugovora između Kraljevine Belgije, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Helenske Republike, Kraljevine Španjolske, Francuske Republike, Irske, Talijanske Republike, Velikog Vojvodstva Luksemburga, Kraljevine Nizozemske, Republike Austrije, Portugalske Republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (država članica Europske unije) i Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike, o pristupanju Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike Europskoj uniji (SL L 236, str. 17.) i utvrđuje uvjete pristupanja i prilagodbe ugovora na kojima se zasniva Europska unija, koje to pristupanje uključuje.
- 4 U skladu s člankom 2. Akta o uvjetima pristupanja:

„Odredbe izvornih ugovora i akata koje su donijele institucije i Europska središnja banka prije pristupanja obvezujuće su za nove države članice od dana njihova pristupanja i primjenjuju se u tim državama pod uvjetima utvrđenim tim ugovorima i ovim Aktom.”

5 Članak 58. tog akta predviđa:

„Tekstovi akata institucija i Europske središnje banke doneseni prije pristupanja, a koje je Vijeće, Komisija ili Europska središnja banka sastavila na češkom, estonskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, poljskom, slovačkom i slovenskom jeziku, vjerodostojni su od dana pristupanja pod istim uvjetima kao i tekstovi sastavljeni na sadašnjih jedanaest jezika. Objavljuju se u Službenom listu Europske unije, ako su u njemu objavljeni tekstovi na sadašnjim jezicima.”

Uredba br. 1

6 U skladu s člankom 1. Uredbe Vijeća br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 1958, 17 str. 385.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 3., str. 3.) kako je izmijenjena Aktom o uvjetima pristupanja, službeni jezici Unije su:

„češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, slovački, slovenski, španjolski, švedski i talijanski”.

7 Članak 4. iste uredbe predviđa:

„Uredbe i drugi dokumenti opće primjene sastavljaju se na dvadeset službenih jezika.”

8 Članak 5. navedene uredbe određuje:

„Službeni list Europske unije objavljuje se na dvadeset službenih jezika.”

9 U skladu s člankom 8. iste uredbe:

„Ako država članica ima više od jednog službenog jezika, upotreba jezika se na zahtjev te države uređuje u skladu s općim pravilima njezinog zakonodavstva.”

10 U skladu s člankom 199. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3.):

„Ne dovodeći u pitanje moguću primjenu kaznenih odredaba, podnošenje deklaracije carinarnici, koju potpiše deklarant ili njegov zastupnik čini ga obveznim u skladu s važećim odredbama za:

- točnost podataka u deklaraciji,
- vjerodostojnost priloženih isprava,

te

- poštivanje svih obveza u vezi s ulaskom predmetne robe u odgovarajući postupak.”

Nacionalno pravo

- 11 Članak 239. stavak 1. točka (d) Zakona br. 13/1993 (u daljnjem tekstu: Carinski zakon) određuje:

„Carinske odredbe krši osoba kojoj je u carinskom postupku roba puštena na temelju nevjerodostojnih, izmijenjenih ili krivotvorenih dokumenata ili netočnih ili krivih podataka.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 12 Društvo Skoma-Lux je uvoznik vina i trgovac vinom. Carinarnica u Olomoucu izrekla mu je 30. rujna 2004. novčanu kaznu za kršenje carinskih propisa, što je navodno učinio više puta, 11., 22. i 23. ožujka, 6. i 15. travnja te 18. i 20. svibnja 2004. Nakon što je Carinska uprava Olomouc navedenu kaznu potvrdila odlukom od 10. siječnja 2005., društvo Skoma-Lux podnijelo je 16. ožujka 2005. tužbu za poništenje te odluke pred Krajský soud v Ostravě (Okružni sud u Ostravi).
- 13 Društvo Skoma-Lux optužuje se da je počinilo carinski prekršaj podnijevši netočne podatke u pogledu carinske klasifikacije crvenog vina Kagor VK. Carinska uprava smatra da ne samo da je navedeno društvo prekršilo odredbe Carinskog zakona, u verziji koja je bila na snazi prije pristupanja Češke Republike Uniji, već i da je isto tako počinila carinski prekršaj u smislu članka 293. stavka 1. točke (d) tog zakona, ne pridržavajući se članka 199. stavka 1. Uredbe br. 2454/93.
- 14 Društvo Skoma-Lux svoju tužbu za poništenje djelomično temelji na neprimjenjivosti uredbe Zajednice na prekršaje koje je ono navodno počinilo, uključujući i prekršaje počinjene nakon pristupanja Češke Republike Uniji, jer odredbe prava Zajednice koje su carinske vlasti primijenile u vrijeme počinjenja spornih prekršaja nisu bile objavljene na češkom jeziku.
- 15 Carinska uprava tvrdi da je češko Ministarstvo financija objavilo češku verziju relevantnih carinskih odredaba u elektroničkom obliku, da se je društvo Skoma-Lux moglo upoznati s tim odredbama kod carinskih službi i da je to društvo, koje već dugo djeluje u području međunarodne trgovine, poznavalo relevantne odredbe Zajednice.
- 16 U tim je okolnostima Krajský soud v Ostravě (Okružni sud u Ostravi) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „(1) Može li se članak 58. Akta o uvjetima pristupanja na temelju kojega je Češka Republika 1. svibnja 2004. postala država članica Europske unije tumačiti u smislu da država članica može na pojedince primijeniti propis koji u vrijeme njegove primjene nije bio propisno objavljen u *Službenom listu Europske unije* na službenom jeziku te države članice?

- (2) U slučaju negativnog odgovora na prvo pitanje, je li neprimjenjivost predmetnog propisa na pojedince pitanje tumačenja ili pitanje valjanosti prava Zajednice u smislu članka 234. UEZ-a?
- (3) Ako Sud zaključi da se zahtjev za prethodnu odluku odnosi na valjanost akta Zajednice, u smislu presude od 22. listopada 1987., Foto-Frost (314/85, Zb., str. 4199.), je li Uredba br. 2454/93 u odnosu na tužitelja i njegov spor s češkim carinskim vlastima nevaljana na temelju toga što nije bila propisno objavljena u *Službenom listu Europske unije* u skladu s člankom 58. Akta o uvjetima pristupanja?"

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

17. Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev pita Sud omogućuje li članak 58. Akta o uvjetima pristupanja da se odredbe uredbe Zajednice koja u *Službenom listu Europske unije* nije objavljena na jeziku države članice, iako je taj jezik jedan od službenih jezika Unije, primjenjuju na pojedince u toj državi.
18. Sud koji je uputio zahtjev ističe da je Sud u presudi od 15. svibnja 1986., Oryzomyli Kavallas i dr. (160/84, Zb., str. 1633., t. 11. do 21.), već razmatrao pitanje je li neobjavljivanje akta Zajednice u *Službenom listu Europske unije* razlog za neprimjenjivost predmetnog propisa na pojedince. U toj presudi Sud je uzeo u obzir nemogućnost pogođenih pojedinaca da se upoznaju s propisom koji je na njih primijenjen.
19. Što se tiče glavnog predmeta, sud koji je uputio zahtjev smatra da se većina zainteresiranih stranaka upoznala s pravnim propisima u elektroničkom obliku i da stoga neobjavljivanje propisa Zajednice u *Službenom listu Europske unije* ne znači da taj propis nije dostupan. Unija je zapravo na internetu objavila privremene ili privremeno revidirane jezične verzije i uobičajena je praksa da se pravo Zajednice pretražuje u bazama podataka, kao što je baza podataka međuinstitucijske službe za on-line pristup pravu Europske unije (EUR-Lex).
20. U tom kontekstu razumno je priznati da primjenjivost propisa Zajednice koji nisu objavljeni na relevantnom jeziku treba utvrđivati od slučaja do slučaja, nakon što se ispita mogućnost da je pojedinac zapravo upoznat sa sadržajem predmetnog dokumenta. U predmetu kao što je onaj u glavnom postupku nije moguće da društvo tužitelj ne bude informirano jer djeluje na međunarodnoj razini, a obveza točnog deklariranja uvezene robe je carinsko pravilo koje je poznato u svim državama članicama.
21. Međutim, sud koji je uputio zahtjev priznaje da načela pravne sigurnosti i jednakosti građana osigurava, između ostalog, formalni zahtjev za objavu propisa na službenom jeziku osobe na koju se ti propisi primjenjuju (vidjeti presude od 1. listopada 1998., Ujedinjena Kraljevina/Komisija, C-209/96, Zb., str. I-5655., t. 35., i od 20. svibnja 2003., Consorzio del Prosciutto di Parma i Salumificio S. Rita, C-108/01, Zb., str. I-5121., t. 89.). Istovremeno postojanje više različitih neslužbenih prijevoda povećava pravnu nesigurnost.

Očitovanja podnesena Sudu

- 22 Društvo Skoma-Lux tvrdi da Uredba br. 2454/93 nije na njega bila primjenjiva, zato što nije bila prevedena na češki. Nadalje, društvo osporava tvrdnju da je trebalo biti upoznato s postojanjem tog propisa s obzirom na njegovo djelovanje u međunarodnoj trgovini.
- 23 Društvo Skoma-Lux tvrdi da prije prijevoda navedenog propisa Zajednice na češki jezik ono nije moglo biti točno upoznato s primjenjivim pravom budući da se carinski zakon u pogledu klasifikacije vina, što je predmet glavnog postupka, razlikovao od Carinskog zakonika Zajednice. Društvo s tim u vezi ističe da je nova klasifikacija, utvrđena Uredbom br. 2454/93, bila uvedena na njegov zahtjev u kontaktima s Komisijom i da ga se stoga ne može optužiti da je namjerno ignoriralo taj propis.
- 24 Češka, latvijska i švedska vlada tvrde da je, u skladu s odredbama članka 254. UEZ-a u vezi s člancima 2. i 58. Akta o uvjetima pristupanja, jedan od uvjeta za primjenu prava Zajednice na pojedince u državi članici o kojoj je riječ, njegova propisna objava u *Službenom listu Europske unije* na jeziku dotične države.
- 25 Posebno ističu da treba poštovati načela nediskriminacije s obzirom na državljanstvo, jednakost i pravnu sigurnost.
- 26 Navedene vlade isto tako smatraju da elektroničke verzije prijevoda koje se pojave prije elektroničke objave *Službenog lista Europske unije* ne pružaju potrebnu pravnu sigurnost.
- 27 Estonska vlada smatra da iz članka 254. UEZ-a proizlazi da objava sekundarnog zakonodavstva Zajednice u *Službenom listu Europske unije* na službenim jezicima novih država članica, po pristupanju tih država Uniji, predstavlja obvezu Unije i da njezino neobjavljivanje čini kršenje te obveze.
- 28 Međutim, s obzirom na to da načelo pravne sigurnosti zahtijeva samo da državljani države članice imaju mogućnost upoznati se s točnim opsegom obveza koje im nalaže propis, mogućnost upoznavanja s pravnim aktima putem interneta treba uzeti u obzir. To se odnosi na one koji se koriste internetom i koji su upoznati s izmjenama u pravnom poretku, koje proizlaze iz pristupanja njihove države Uniji. Ta kategorija „informiranih državljana” obuhvaća one koji se, poput društva Skoma-Lux, u okviru svojih poslovnih aktivnosti svakodnevno susreću s pravom Zajednice.
- 29 Na temelju slične analize poljska vlada smatra da pojedinac u državi članici može izbjeći negativne posljedice primjene odredaba nekog pravnog akta koji nije bio službeno objavljen na nacionalnom jeziku samo ako se utvrdi da sa sadržajem tog akta nije bio upoznat na neki drugi način.
- 30 Prema mišljenju Komisije, odredbe nekog propisa koji, u trenutku kada su ga primijenile carinske vlasti države članice, nije objavljen u *Službenom listu Europske unije* na službenom jeziku predmetne države, ne mogu se primijeniti na pojedinca.
- 31 Ona, međutim, predlaže da treba uzeti u obzir mogućnost upoznavanja s tekstem propisa u nekoj drugoj jezičnoj verziji ili u elektroničkom obliku. Komisija podsjeća

da je carinska uredba o kojoj je riječ u glavnom postupku bila objavljena 23. studenoga 2003. na češkom jeziku na internetskoj stranici EUR-Lex, a zatim u tiskanom obliku 30. travnja 2004. i izvješena u prostorijama Ureda za službene publikacije Europskih zajednica (OPOCE). Konačno je bila objavljena, u istoj verziji, 27. kolovoza 2004. u posebnom izdanju *Službenog lista Europske unije*.

Odgovor Suda

- 32 Iz članka 2. Akta o uvjetima pristupanja proizlazi da su akti koje institucije donesu prije pristupanja obvezujući za nove države članice te se u tim državama primjenjuju od dana pristupanja. Međutim, njihova primjenjivost na fizičke i pravne osobe u tim državama podliježe općim uvjetima primjene prava Zajednice u državama članicama, kako su utvrđeni izvornim ugovorima i, kada je riječ o novim državama članicama, samim Aktom o uvjetima pristupanja.
- 33 Iz samog teksta odredaba članka 254. stavka 2. UEZ-a proizlazi da uredba Zajednice ne može proizvoditi pravne učinke ako nije objavljena u *Službenom listu Europske unije*.
- 34 Nadalje, iz odredaba članka 58. Akta o uvjetima pristupanja u vezi s odredbama članaka 4., 5. i 8. Uredbe br. 1 proizlazi da propisna objava uredbe Zajednice, s obzirom na državu članicu čiji jezik je jedan od službenih jezika Unije, podrazumijeva objavu tog akta Zajednice u *Službenom listu Europske unije*, na tom jeziku.
- 35 Iz toga slijedi da u tim uvjetima odredbe izvornih ugovora i akata koje su institucije i Europska središnja banka donijele prije pristupanja treba primjenjivati u novim državama članicama u skladu s člankom 2. Akta o uvjetima pristupanja.
- 36 Osim toga što legitimitet takvog tumačenja proizlazi iz samog teksta ugovora, jedino je takvo tumačenje u skladu s načelima pravne sigurnosti i nediskriminacije.
- 37 Iz točke 15. presude od 25. siječnja 1979., Racke, (98/78, Zb., str. 69.) proizlazi da se akt koji donesu institucije Zajednice, kao što je uredba o kojoj je riječ u glavnom postupku, ne može primjenjivati na fizičke i pravne osobe u državi članici dok te osobe nisu u mogućnosti upoznati se s tim aktom njegovim propisnim objavljivanjem u *Službenom listu Europske unije*.
- 38 Sud smatra da načelo pravne sigurnosti zahtijeva da propisi Zajednice omogućé osobama na koje se odnose da se upoznaju s točnim opsegom obveza koje im nameću, što može jamčiti samo propisna objava tih propisa na službenom jeziku osoba na koje se odnose (vidjeti u tom smislu i presude od 26. studenoga 1998., Covita, C-370/96, Zb., str. I-7711., t. 27., od 8. studenoga 2001., Silos, C-228/99, Zb., str. I-8401, t. 15., i gore navedenu presudu Consorzio del Prosciutto di Parma i Salumificio S. Rita, t. 95.).
- 39 Osim toga, bilo bi protivno načelu jednakog postupanja da se obveze koje nalažu propisi Zajednice jednako primjenjuju u starim državama članicama, gdje pojedinci imaju mogućnost upoznati se s tim obvezama u *Službenom listu Europske unije* na jezicima tih država, i u novim državama članicama, gdje je bilo nemoguće upoznati se s tim obvezama zbog zakašnjele objave.

- 40 Poštovanje temeljnih načela te vrste nije protivno načelu djelotvornosti prava Zajednice budući da se to načelo ne može odnositi na pravila koja još nisu primjenjiva na pojedince.
- 41 Iako je, zapravo, u skladu s načelom lojalne suradnje utvrđenom u članku 10. UEZ-a da nove države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da pravo Zajednice bude djelotvorno u njihovom domaćem pravnom sustavu, s obzirom na gornju analizu bilo bi protuzakonito zahtijevati da pojedincima nameću obveze sadržane u propisima opće primjene koji u Službenom listu Europske unije nisu objavljeni na službenim jezicima tih država.
- 42 Stajalište prema kojem se u ime načela djelotvornosti dopušta takva primjena akta koji nije bio propisno objavljen značilo bi da pojedinci u predmetnoj državi članici moraju snositi negativne posljedice nepoštovanja obveze, koju ima administracija Zajednice, da tim pojedincima na dan pristupanja omogući pristup cijeloj pravnoj stečevini Zajednice na svim službenim jezicima Unije (vidjeti u tom smislu gore navedenu presudu, Racke, t. 16.).
- 43 Doista, u nekim od očitovanja podnesenih Sudu ističe se da je, u točkama 11. do 21. gore navedene presude Oryzomyli Kavallas i dr., Sud razmotrio treba li nedostatna objava prava Zajednice u *Službenom listu Europske unije* u svim slučajevima biti razlog za neprimjenjivost predmetnog propisa na pojedince.
- 44 Međutim, tu presudu treba tumačiti u njezinom kontekstu, uzimajući u obzir pitanje koje je bilo upućeno Sudu. Sud je samo procijenio nemogućnost jednog grčkog društva da se upozna s propisom Zajednice u vrijeme pristupanja Helenske Republike Europskim zajednicama. Pitanje propisne objave tog propisa kao takvo nije bilo postavljeno. Sud je samo ispitaio može li, u vrijeme pristupanja Helenske Republike, grčko trgovačko društvo koje je s obzirom na pravila Zajednice postupilo nepravilno, podnoseći svojim nacionalnim tijelima zahtjeve za smanjenje uvozne carine, ipak dobiti to smanjenje ako se uzmu u obzir teškoće koje su to društvo i grčka administracija imali pri upoznavanju s propisima Zajednice i pravilnoj primjeni novih pravila.
- 45 Sud koji je uputio zahtjev, neke od država članica koje su podnijele očitovanja i Komisija ističu da je društvo koje je tužitelj u glavnom postupku po prirodi stvari bilo informirano o primjenjivim pravilima Zajednice jer je njegova djelatnost međunarodna trgovina pa mora poznavati sadržaj carinskih propisa, a posebno obvezu točnog deklariranja uvezene robe. U takvom slučaju propis Zajednice treba biti primjenjiv iako nije bio objavljen, budući da se može dokazati da je stranka o kojoj je riječ zapravo s njim bila upoznata.
- 46 Međutim, ta činjenica nije dovoljna da propis Zajednice koji nije bio propisno objavljen u *Službenom listu Europske unije* bude primjenjiv na pojedinca.
- 47 Sud koji je uputio zahtjev, neke od država članica koje su podnijele očitovanja i Komisija isto tako tvrde da se danas pojedinci često upoznaju s pravilima prava Zajednice u elektroničkom obliku, što znači da bi posljedice neobjavlivanja u *Službenom listu Europske unije* trebalo relativizirati pa više ne bi bilo primjereno tvrditi da su zbog tog neobjavlivanja ta pravila nedostupna. Komisija dodaje da je

uredba o kojoj je riječ u glavnom postupku 23. studenoga 2003. objavljena na češkom jeziku na internetskom mjestu EUR-Lex, a zatim u tiskanom obliku 30. travnja 2004. i izvršena u prostorijama OPOCE-a.

- 48 Međutim, valja istaknuti da iako je zakonodavstvo Zajednice zaista dostupno na internetu i pojedinci se sve češće njime koriste da bi se upoznali sa zakonodavstvom Zajednice, omogućavanje pristupa zakonodavstvu tim putem, kada u pravu Zajednice u tom smislu ne postoje nikakva pravila, nije jednakovrijedno propisnoj objavi u *Službenom listu Europske unije*.
- 49 Štoviše, treba naglasiti da iako su različite države članice usvojile elektroničku objavu kao valjan oblik objave, elektronička objava detaljno je uređena zakonima i drugim propisima kojima se točno utvrđuje kada je takva objava valjana. Iz toga slijedi da, s obzirom na trenutačno stanje prava Zajednice, taj oblik omogućavanja pristupa propisu Zajednice Sud ne može smatrati dostatnim da bi tom propisu bila osigurana primjenjivost.
- 50 Jedina verzija uredbe Zajednice koja je vjerodostojna, s obzirom na trenutačno stanje prava Zajednice, je ona objavljena u *Službenom listu Europske unije*, tako da se elektronička verzija koja je prethodila toj objavi, čak ako se kasnije pokaže da je u skladu s objavljenom verzijom, ne može primjenjivati na pojedince.
- 51 Na prvo pitanje stoga valja odgovoriti da se članku 58. Akta o uvjetima pristupanja protivi da se obveze sadržane u propisu Zajednice koji u *Službenom listu Europske unije* nije bio objavljen na jeziku nove države članice, pri čemu je taj jezik jedan od službenih jezika Unije, primjenjuje na pojedince u toj državi čak i ako su se te osobe s tim propisom mogle upoznati na neki drugi način.

Drugo pitanje

- 52 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita Sud je li neprimjenjivost uredbe Zajednice, koja nije bila objavljena na jeziku države članice, na pojedince u toj državi pitanje tumačenja ili valjanosti tog propisa.

Očitovanja podnesena Sudu

- 53 Pozivajući se na sudsku praksu Suda, češka vlada tvrdi da neobjavljivanje uredbe Zajednice u *Službenom listu Europske unije* ne utječe na njezinu valjanost i da se stoga ispitivanje učinaka tog neobjavljivanja odnosi samo na tumačenje prava Zajednice. Sud je ocijenio da na valjanost takve uredbe ne utječe činjenica da je do objave došlo tek po isteku utvrđenog roka, budući da to kašnjenje nema nikakav značaj, osim u pogledu datuma od kojeg se uredba može primjenjivati ili proizvoditi pravne učinke (presuda od 29. svibnja 1974., König, 185/73, Zb., str. 607., t. 6.).
- 54 Latvijska vlada smatra da je neprimjenjivost na pojedince uredbe Zajednice, koja nije bila objavljena u *Službenom listu Europske unije*, pitanje valjanosti budući da su u praksi učinci te neprimjenjivosti isti kao da ta uredba ne postoji. Prema tome, da bi riješio spor koji je pred njim pokrenut, nacionalni sud treba smatrati da ta uredba nije nikada postojala.

55 Komisija, koja se poziva na sudsku praksu Suda, smatra da dostupnost *Službenog lista Europske unije* u različitim državama članicama ne utječe ni na datum koji se smatra datumom objave uredbe, ni na datum njezinog stupanja na snagu (vidjeti u tom smislu gore navedenu presudu Racke i presudu od 25. siječnja 1979., Decker, 99/78, Zb., str. 101.). Iz navedenog proizlazi da nedostupnost neke jezične verzije *Službenog lista Europske unije* samo po sebi ne utječe na valjanost ni na datum stupanja na snagu te uredbe.

56 Komisija stoga smatra da je primjenjivost ili neprimjenjivost uredbe na pojedinca, u slučajevima kada ta uredba nije bila objavljena u *Službenom listu Europske unije*, pitanje tumačenja prava Zajednice.

Odgovor Suda

57 Sudu koji je uputio zahtjev postavljeno je pitanje je li uredba koja nije bila objavljena na jeziku države članice valjana s obzirom na prvu rečenicu članka 254. stavka 2. UEZ-a, članke 2. i 58. Akta o uvjetima pristupanja i članke 4. i 5. Uredbe br. 1.

58 Nije sporno da te odredbe ne utječu na valjanost uredbe koja je primjenjiva u državama članicama u kojima je ona propisno objavljena.

59 Osim toga, činjenica da ta uredba nije primjenjiva na pojedince u državi članici na čijem jeziku nije objavljena ne utječe na činjenicu da su njezine odredbe, kao dio pravne stečevine Zajednice, za tu državu članicu obvezujuće od njezinog pristupanja [Uniji].

60 Kao što proizlazi iz odgovora na prvo pitanje, zajedničko tumačenje odredaba navedenih u točki 57. ima za cilj i učinak odgodu izvršivosti obveza koje uredba Zajednice nameće pojedincima u državi članici dok ti pojedinci ne budu imali mogućnost službeno i nedvosmisleno upoznati se s tom uredbom.

61 Stoga na drugo pitanje valja odgovoriti da, presudivši da je uredba Zajednice koja nije objavljena na jeziku države članice neprimjenjiva na pojedince u toj državi, Sud tumači pravo Zajednice u smislu članka 234. UEZ-a.

Treće pitanje

62 Uzimajući u obzir odgovor na drugo pitanje, o valjanosti takve uredbe Zajednice nije potrebno odlučivati.

Zahtjev za vremensko ograničenje učinaka presude

63 Češka vlada predlaže Sudu da učinke svoje presude vremenski ograniči s datumom objave u *Službenom listu Europske unije* postavljenih mu pitanja, ali tako da to ograničenje ne bude primjenjivo na tužitelje koji su već osporavali primjenu neobjavljenih odredaba ili koji su već podnijeli zahtjev za naknadu tako nastale štete.

64 Ona smatra da su u ovom slučaju ispunjena dva temeljna kriterija koji određuju može li se donijeti odluka o vremenskom ograničenju učinaka, odnosno da su osobe kojih se

to tiče postupile u dobroj vjeri i da postoji rizik [nastajanja] ozbiljnih problema koji nisu samo financijske prirode.

- 65 Latvijska vlada predlaže isto, ali s ograničenjem s datumom ove presude, tako da odluke donesene u dobroj vjeri na temelju propisa Zajednice koji još nisu bili objavljeni u *Službenom listu Europske unije* i koje nisu osporavali oni kojima su te odluke upućene ne mogu više biti dovedene u pitanje.
- 66 Ona je mišljenja da su sve države članice koje su se pridružile Uniji 1. svibnja 2004. postupale u dobroj vjeri kada su primjenjivale pravila Zajednice koja u to vrijeme nisu bila objavljena u *Službenom listu Europske unije*. Ako, s obzirom na smisao ove presude, bude trebalo poništiti upravne odluke zbog nepostojanja pravne osnove, to će dovesti do velikog broja zahtjeva za poništenje i značajnih financijskih posljedica, ne samo za proračune država članica već i za proračun Unije.
- 67 S tim u vezi, u kontekstu zahtjeva za prethodnu odluku o tumačenju odredbe prava Zajednice, Sud iznimno može, primjenom općeg načela pravne sigurnosti svojstvenog pravnom poretku Zajednice, odlučiti da svim osobama na koje se ta odredba odnosi ograniči pravo da se pozivaju na odredbu za koju je Sud dao tumačenje, čime bi dovele u pitanje pravne odnose utvrđene u dobroj vjeri (vidjeti osobito presude od 18. travnja 1976., „Defrenne II”, 43/75, Zb., str. 455., t. 72. do 75. i od 6. ožujka 2007., Meilicke i dr., C-292/04, Zb., str. I-1835., t. 35.).
- 68 Međutim, ta se sudska praksa odnosi na drukčiji slučaj od onoga pred Sudom. U stvari, u ovom slučaju to nije pitanje ograničenja vremenskih učinaka presude Suda o tumačenju odredbe prava Zajednice, već pitanje ograničenja vremenskih učinaka presude koja se odnosi na stvarnu primjenjivost akta Zajednice u državi članici. Iz navedenog proizlazi da se sudska praksa ne može primijeniti na ovaj slučaj.
- 69 Isto tako valja podsjetiti da, u skladu s člankom 231. UEZ-a, Sud može, ako poništi neku uredbu i ako smatra da je to potrebno, navesti koje od učinaka te uredbe koju je proglasio ništavnom treba smatrati konačnima.
- 70 Iz toga proizlazi da Sud, na temelju izričite odredbe iz Ugovora o EZ-u, unatoč tome što je akt nezakonit i smatra se da nikada nije bio donesen, može zaključiti da taj akt ipak proizvodi određene pravne učinke.
- 71 Isti zahtjevi sigurnosti nalažu da isto to vrijedi za nacionalne odluke donesene u skladu s odredbama prava Zajednice koje u nekim državama članicama nisu postale primjenjive jer u *Službenom listu Europske unije* nisu propisno objavljene na službenom jeziku dotičnih država, izuzev odluka koje su na dan ove presude bile predmetom upravnih ili sudskih postupaka.
- 72 Prema tome, predmetne države članice nisu dužne, na temelju prava Zajednice, dovoditi u pitanje upravne ili sudske odluke donesene na temelju takvih pravila u slučajevima kada su te odluke postale konačne u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima.
- 73 Na temelju prava Zajednice samo bi u iznimnim slučajevima, u kojima su na temelju pravila navedenih u točki 71. ove presude, donesene upravne mjere ili sudske odluke,

posebno one represivne naravi koje ugrožavaju temeljna prava, o tome u tim okvirima odlučivala nadležna nacionalna tijela.

Troškovi

- 74 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

- 1. Članku 58. Akta o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike Europskoj uniji i prilagodbama ugovora na kojima se temelji Europska unija protivi se da se obveze sadržane u propisu Zajednice, koji u *Službenom listu Europske unije* nije bio objavljen na jeziku nove države članice, pri čemu je taj jezik jedan od službenih jezika Unije, nameću pojedincima u toj državi, čak i ako su te osobe s dotičnim propisom mogle biti upoznate na neki drugi način.**
- 2. Presudivši da je uredba Zajednice koja nije objavljena na jeziku države članice neprimjenjiva na pojedince u toj državi, Sud tumači pravo Zajednice u smislu članka 234. UEZ-a.**

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: češki